

Instytut Pamięci Narodowej - Rzeszów

<https://rzeszow.ipn.gov.pl/pl8/aktualnosci/119056,O-Korzeniach-totalitaryzmu-w-Paszczynie-Pustkowie-i-Bliznie.html>
20.04.2024, 18:37

O „Korzeniach totalitaryzmu” w Paszczynie, Pustkowie i Bliźnie

Instytut Pamięci Narodowej we współpracy z Ministerstwem Edukacji Narodowej zorganizował szkolenie dla nauczycieli przedmiotów humanistycznych, poświęcone genezie dwóch XX-wiecznych zbrodniczych systemów: komunizmu i nazizmu. Zajęcia dla nauczycieli z województwa podkarpackiego odbyły się w Paszcznie, Pustkowie i Bliźnie, na terenie dawnego niemieckiego obozu i poligonu SS, użytkowanego później (od 1944 r.) także przez wojska sowieckie i NKWD.

Pierwsza część szkolenia rozpoczęła się w 2 października 2020 r. zwiedzaniem Ekspozycji Historyczno - Dydaktycznej przy Górze Śmierci w Paszcznie, połączonej z prelekcjami opiekunów ekspozycji: Mariana Matkowskiego i Łucji Szumańskiej. Uczestnicy zapoznali się z funkcjonowaniem niemieckich obozów koncentracyjnych i obozów pracy na przykładzie tych działających w okresie II wojny światowej w rejonie Pustkowa. Na Górze Śmierci oddano hołd pomordowanym przez nazistów więźniom. Następnie udano się do Europejskiego Centrum Pamięci i Pojednania przy Centrum Kultury i Bibliotek Gminy Dębica w Pustkowie - Osiedlu, gdzie odbyły się wykłady i warsztaty na temat korzeni komunizmu i nazizmu, przeprowadzone przez dr Edytę Adamczyk-Plutę z Oddziałowego Biura Lustracyjnego oraz dra Jacka Magdonia z Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej IPN w Rzeszowie.

Druga część odbyła się w Parku Historycznym Blizna koło Ostrowa w dniu 15 października br. Zajęcia rozpoczęto zwiedzaniem ekspozycji muzealnej, upamiętniającej gehennę wysiedlonej ludności cywilnej, więźniów obozu z Pustkowa (Komando Blizna) i żołnierzy Armii Krajowej, na terenie poligonu niemieckich broni „V”, którą poprowadziła Renata Rusin. W dalszej części problematykę totalitarnych korzeni nazizmu, w formie wykładowej i warsztatowej, przedstawili pracownicy rzeszowskiego Oddziału IPN dr Mirosław Surdej (Oddziałowe Biuro Badań Historycznych), Katarzyna Kyc (Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej) oraz dr Jacek Magdoń (OBEN). Do tematyki korzeni komunizmu nawiązała w swoim wystąpieniu Łucja Szumańska z Europejskiego Centrum Pamięci i Pojednania w Pustkowie-Osiedlu.

JM49

JM1

JM0

JM3

JM4

JM5

JM6

JM7

JM8

JM10

JM11

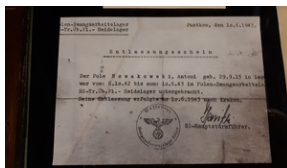
JM12

JM13

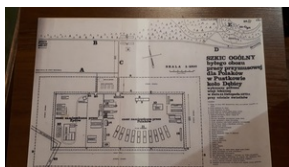
JM14

JM15

JM16

JM17

JM18

JM21

JM22

JM23

JM24

JM25

JM26

JM.27

JM.29

JM.30

JM.32

JM.33

JM.35

JM.36

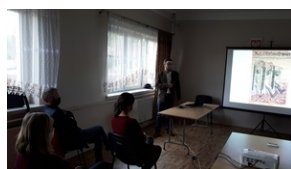
JM.37

JM.39

JM.40

JM.43

JM.44

JM.46

JM.47

JM.48

Wykłady, prelekcje i warsztaty na temat „Korzeni totalitaryzmu”, poprowadzone przez specjalistów z tego zakresu, podpowiedziały, jak uczyć o tych niełatwych sprawach w szkołach podstawowych i średnich. Nauczyciele pod kierunkiem edukatorów i muzealników zapoznali się z licznymi tekstami źródłowymi, materiałami ikonograficznymi oraz multimediami przedstawiającymi ideologię i praktykę ustrojów totalitarnych. W odniesieniu do historii regionalnej, zwiedzili miejsca zbrodni i miejsca pamięci narodowej na terenie powiatów: dębickiego i ropczycko-sędziszowskiego, które wciąż mało znane, powinny stać się celem wycieczek szkolnych i zajęć dydaktycznych prowadzonych także na wolnym powietrzu. Koordynatorem szkolenia w Oddziale IPN w Rzeszowie był Jacek Magdoń. Z ramienia współorganizatorów, przedsięwzięcie koordynowali: Marian Matkowski z Europejskiego Centrum Pamięci i Pojednania przy Centrum Kultury i Bibliotek Gminy Dębica w Pustkowie - Osiedlu i Jadwiga Łomnicka - Dyrektor Gminnego Centrum Kultury i Sportu w Ostrowie z siedzibą w Kamionce.

Zobacz również:

- *Europejskie Centrum Pamięci i Pojednania przy Centrum Kultury i Bibliotek Gminy Dębica w Pustkowie - Osiedlu* <https://www.ecpip.pl/>
- *Park Historyczny Blizna* <https://www.parkhistorycznyblizna.pl/>

[Fot. Jacek Magdoń i Marian Matkowski](#)